

Titulació	Tipus	Curs
1500086 Antropologia Social i Cultural	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Marc Pares Franzi

Correu electrònic: marc.pares@uab.cat

Equip docent

Deisiane Delfino Dos Santos

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Respectar l'espai aula on es desenvoluparà la docència com un espai segur i confortable per l'aprenentatge i el debat i mantenir-lo lliure de violències masclistes.

Objectius

Aquesta assignatura s'imparteix al primer Curs del grau en Antropologia Social i Cultural. L'assignatura constitueix una introducció als principals temes de la geografia humana i amb una atenció preferent als aspectes més significatius de la realitat contemporània com la crisi socioecològica i als debats entorn de la superació d'aquesta.

L'objectiu principal de l'assignatura és proporcionar una comprensió sistèmica i crítica de la complexitat del món i de les interconnexions entre els diferents processos a les escales global i local. A més, donar a conèixer i comprendre els factors que han engendrat la crisi socioecològica global a través d'una exploració de les relacions entre les dinàmiques polítiques, econòmiques, socials i ambientals utilitzant eines teòriques, metodològiques i empíriques de les ciències socials, en especial, de la geografia.

Els objectius d'aprenentatge són:

- Comprendre els principals elements que articulen l'organització territorial de les societats humanes a escala global i els processos que la transformen.
- Dominar els conceptes més importants utilitzats en geografia humana i als debats actuals sobre la transformació del món i la crisi socioecològica.
- Saber establir connexions significatives entre els diferents aspectes temàtics del programa i també, amb altres assignatures.

- Conèixer eines de la geografia aplicades a l'anàlisi de l'espai, dels territoris i de la seva transformació.
- Prendre consciència de la importància dels aspectes formals del llenguatge acadèmic: fonts de recerca, tractament i anàlisi de textos, aplicació d'eines de recerca qualitativa, desenvolupament d'un treball acadèmic teòric-empíric, etc.

Finalment, remarcar que l'espai aula on es desenvoluparà la docència és un espai segur i confortable per l'aprenentatge i el debat i lliure de violències masclistes.

Resultats d'aprenentatge

1. CM02 (Competència) Aplicar els coneixements teòrics de les disciplines afins a l'estudi de problemes locals i globals, incorporant la perspectiva de gènere.
2. KM01 (Coneixement) Identificar els fonaments teòrics de les disciplines afins a l'antropologia i establir-ne les relacions.
3. KM03 (Coneixement) Interpretar els esdeveniments del món actual incorporant-hi la diversitat de perspectives geogràfiques, històriques, filosòfiques i sociològiques.
4. KM04 (Coneixement) Identificar les interaccions dels processos locals i globals estudiats per les disciplines afins.
5. SM01 (Habilitat) Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant des de les ciències afins, tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
6. SM03 (Habilitat) Relacionar els elements i factors que intervenen en la interpretació de contextos locals i globals estudiat per les disciplines afins.
7. SM04 (Habilitat) Fer servir adequadament el llenguatge bàsic de les ciències afins tan en l'expressió oral com en l'escripta.

Continguts

BLOC I - COMPRENENT EL MÓN

- La geografia política: un món complex i canviant.
- Una visió geogràfica de l'economia mundial.
- El procés d'urbanització al món.
- La població mundial i les desigualtats socials.

BLOC II - COMPRENENT LA CRISI SOCIOECOLÒGICA

- La geografia social i cultural.
- La globalització i la homogeneïtzació cultural.
- L'Antropocè i la crisi socioecològica global.
- La cultura de la societat tecnològica i del consum.

BLOC III - MIRANT CAP AL FUTUR DEL MÓN I DE LA SOCIETAT

- La geografia ambiental.
- Sostenibilitat, ètica i justícia global.
- Dimensions i eines per afrontar la crisi socioecològica a les escales global i local.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de teoria (TE)	30	1,2	CM02, KM01, KM03, KM04, SM01, SM03, SM04, CM02
Pràctiques d'aula (PAUL)	17	0,68	CM02, SM03, SM04, CM02
Tipus: Supervisades			
Realització d'exercicis	20	0,8	CM02, SM03, SM04, CM02
Tutories	5	0,2	CM02, KM01, KM03, KM04, SM01, SM03, SM04, CM02
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	20	0,8	CM02, KM03, KM04, SM03, CM02
Estudi personal	35	1,4	CM02, KM01, KM03, KM04, CM02
Lectures	20	0,8	KM01, KM03, KM04, SM01, SM04, KM01

La metodologia està dissenyada, combinant la teoria amb la pràctica i fomentant el desenvolupament de competències crítiques i analítiques en els estudiants. L'assignatura està dividida en tres blocs temàtics principals, amb un enfocament interdisciplinari i participatiu per fomentar la coproducció del coneixement mitjançant la realització d'activitats dirigides, supervisades i autònomes.

1) Les activitats dirigides es consisteixen en:

- Sessions teòriques guiades pel professorat incentivant el debat i la participació dels alumnes, utilitzant diferents recursos didàctics (exposicions, debats, seminaris, vídeos, lectures dirigides, estudi de casos, etc.) i amb la realització d'activitats d'aprenentatge periòdiques per la fixació i comprensió del contingut.
- Pràctiques d'aula, exercicis dirigits a l'aula amb participació activa de l'alumnat. Es realitzaran un total de 10 sessions de pràctiques a l'aula. El professorat responsable de les pràctiques a l'aula informará convenientment de l'activitat pràctica a desenvolupar en cada sessió. Com a resultat d'aquestes activitats l'alumnat haurà de efectuar diferents lliuraments d'exercicis pràctics.

2) Les activitats supervisades: tutories de seguiment i la resolució de dubtes de les tasques encarregades pel professorat o per resoldre dubtes que pugui tenir l'alumnat.

3) Les activitats autònomes: activitats dutes a terme pels alumnes sense la presència del professorat i fora de l'aula.

- Les activitats autònomes podran ser individuals o en grup depenent de les tasques encarregades.
- Les tasques encarregades sempre tindran una data de lliurament límit que caldrà respectar.
- Algunes d'aquestes activitats podran requerir presentacions orals per part de l'alumnat.

El primer dia de classe el professorat comentarà el programa de l'assignatura. En el programa hi haurà el contingut detallat, les activitats d'avaluació a realitzar, les dates d'entrega i les lectures obligatòries per a cada tema.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	30%	3	0,12	CM02, KM01, KM03, KM04, SM01, SM03, SM04
Lliuraments de les sessions de teoria	15%	0	0	CM02, KM01, KM03, KM04
Pràctiques d'aula (PAUL)	25%	0	0	CM02, SM01, SM03, SM04
Treball de curs	30%	0	0	CM02, KM04, SM03, SM04

S'utilitzarà el sistema d'avaluació continuada per mesurar el progrés i comprensió dels continguts per l'alumnat al llarg del curs amb la realització d'activitats diverses individuals i en grups, com treballs escrits, presentacions, participació en debats i seminaris, activitats pràctiques i exàmens. A més, no només es valorarà el coneixement teòric, sinó també la capacitat d'anàlisi crítica, el treball en equip i l'aplicació pràctica dels conceptes estudiats.

L'avaluació de l'assignatura es fa en base al lliurament de les següents activitats:

- 2 exàmens parcials (30%).
- Activitats d'aprenentatge de teoria - Lliuraments i activitats de fixació i comprensió dels continguts desenvolupades a les sessions de teoria, només disponibles a l'aula i no recuperables (15%).
- Exercicis pràctics resultats de les pràctiques a l'aula (25%).
- Treball de Curs (TC), individual o en grup, on a partir d'un treball regular i tutoritzat, l'alumnat ha de demostrar la capacitat de buscar informació, ordenar-la, sintetitzar-la i analitzar-la. Les orientacions del treball seran donades al primer dia de classe. No recuperable (30%).

IMPORTANT:

- La nota final sortirà de la mitjana ponderada de les quatre activitats, però per superar l'assignatura cal presentar les activitats d'avaluació, haver aprovat (5 de 10) els dos exàmens parcials, els exercicis pràctics i el treball de curs.
- Caldrà respectar les dates de lliurament de les feines establertes pel professorat de l'assignatura.
- Cal ser impecable en l'entrega de les feines en relació amb els aspectes formals, incloent-hi la correcta citació de totes les fonts d'informació i dades.
- En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professorat informarà l'alumnat (via Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.
- Les activitats no lliurades tindran una qualificació de zero (0).

RECUPERACIÓ:

- Es poden recuperar els dos exàmens parcials i els exercicis de les pràctiques d'aula. El treball de curs i les activitats d'aprenentatge de la teoria no són recuperables.

NO AVALUABLE:

- Es considerarà No avaluable si l'estudiant no ha lliurat activitats que suposin més de l'1/3 de la nota total.

AVALUACIÓ ÚNICA:

- Aquesta assignatura preveu el sistema d'avaluació única, el qual es durà a terme amb el lliurament de les següents activitats en data a ser concretada entre les parts interessades:

1. Una (1) Prova escrita que substitueix els exàmens parcials (45% del total de la nota).
2. Lliurament de les pràctiques proposades al llarg del curs (30% del total de la nota)

3. Treball de Curs. Encara que l'estudiant s'hagi acollit a l'avaluació única, aquesta persona no queda exempta de seguir les tutories que indiqui l'equip docent. En aquest cas, el treball de curs serà individual (25% del total de la nota).

Bibliografia

- Alisa, Giacomo d' et al. (2015) *Decrecimiento. Vocabulario para una nueva era*. Barcelona: Icaria.
- Albet, Abel i Benach, Núria (2012) *Doreen Massey. Un sentido global del lugar*. Barcelona: Icaria - espacios críticos.
- Braidoti, Rosi (2015) *Lo Posthumano*. Barcelona: Gedisa.
- Breton, David Le (2015). Umbral del camino A Breton, David Le Elogio del caminar. Madrid Siruela, p.15 - 24. (original Éloge de la marche, 2000)
- Bonneuil, C; Fressoz, J.B. (2017). *The shock of the Anthropocene*. UK: Verso.
- Herrero, Yayo (2023) *Toma de tierra*. Bilbao: Caniche.
- Lorey, Isabell (2016) *Estado de inseguridad. Gobernar la precariedad*. Madrid: Traficantes de sueños.
- Méndez, Ricardo; Molinero, Fernando (1998). *Espacios y sociedades. Introducción a la geografía regional del mundo*. Barcelona: Ariel.
- Méndez, Ricardo (2011). *El nuevo mapa Geopolítico del Mundo*. València: Tirant lo Blanch.
- Moore, Jason W. ¿Antropoceno o Capitaloceno? In book: *Anthropocene or Capitalocene? Nature, History and the Crisis of Capitalism* (2022).
- Ortiz, Anna (Coord.) (2011) *Visions Geogràfiques del Món*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, p. 15 - 24.
- Romero, Joan (ed). (2007) *Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres*. Barcelona: Ariel.
- Santos, Milton. Los espacios de la globalización. *Anales de geografía de la Universidad Complutense*, ISSN 0211-9803, Nº 13, 1993 págs. 69-77
- Shiva, Vandana (2017) *¿Quién alimenta realmente al mundo? El fracaso de la agricultura industrial y la promesa de la agroecología*. Madrid: Capitán Swing.
- Shiva, Vandana (2001) *Biopiratería: el saqueo de la naturaleza y el conocimiento*. Barcelona: Icaria.
- Solana, Miguel [coord.] (2016) *Espacios globales y lugares próximos. Setenta conceptos para entender la organización territorial del capitalismo global*. Barcelona: Icaria.
- Steel, Caroly (2020) *Ciudades hambrientas*. Madrid: Capitán Swing.
- Steffen, W; Broadgate, W. Deutsch; Gaffney, O. (2015). The trajectory of the Anthropocene: The Great Acceleration. In *The Anthropocene Review*. Vol. 2 (1) 81-98.
- Sterling, S. (2010). Transformative Learning and Sustainability: sketching the conceptual ground. *Learning and Teaching in Higher Education*, Issue 5, 2010-11.
- Turiel, Antonio (2022) *Sense energia. Breu Guia per al gran descens*. Barcelona: Alfabeto.
- Urry, John (2017). *Offshore. La deslocalización de la riqueza*. Madrid: Capitán Swing. (edició original Offshoring de 2014).
- Vega Cantor, Renan. *El Capitaloceno: Crisis civilizatoria, imperialismo ecológico y límites naturales*. Bogotá: Editorial Teoría & Praxis , 2019.
- VIEIRA, P.F. (2007) Ecodesenvolvimento: do conceito à ação. De Estocolmo a Joanesburgo. In: Sachs, I., Rumo à ecossocioeconomia. Teoria e prática do desenvolvimento. São Paulo: Cortez, p. 9-31 (Coletânea organizada por Paulo Freire Vieira).
- VIEIRA, P.F. (2016) Ecodesenvolvimento: desvelando novas formas de resistência no Antropoceno. In: C.M.M. SOUZA et al. *Novos Talentos: processos de educação para o ecodesenvolvimento*. Blumenau: Nova
- Letra, p. 23-63.
- Vivas Esther (2014) *El negocio de la comida. ¿Quién controla nuestra alimentación?* Barcelona: Icaria.

*Durant el curs es complemetarà aquesta bibliografia amb referències per temes concrets.

Programari

Office

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt